

СРЕДБИ НА ИЗЛОЖБА

Цртежош како бележник на съфрасише

● ВО ЛИКОВНИОТ САЛОН НА ДЛУМ ВО ТРГОВСКИОТ ЦЕНТАР ДЕНОВИВЕ СЕ ОДРЖУВА ПРВАТА САМОСТОЈНА ИЗЛОЖБА НА ЦРТЕЖИ НА ИЛИЈА ПЕНУШЛISКИ.

ПО КУС ВРЕМЕНСКИ интервал, деновиве во Скопје имаме уште една самостојна изложба на цртежи. Тоа е првата изложба на Илија Пенушлiskи, кој со дваесетина експонати — предели во туш и сепија се претставува во Ликовниот салон на ДЛУМ.

Цртежот како дисциплина ја има привилегијата да биде првиот облик на човековото ликовно видување. Едноставноста во ракувањето, директниот начин на работата, спонтаноста во изразувањето, брзото и ефикасно спроведување на врската меѓу мислата и раката, автентичното идентификување на уметниковата личност и остварувањето целосен и самостоен ликовен продукт се причините заради кои привлечноста и рас пространетоста на овој начин на ликовно изразување кај нас не стивнува. Дури може да се говори за обновено интересирање и рехабилитација на оваа дисциплина во последните дваесет години.

За цртежот се изречени многу дефиниции: дека е најнепосреден автобиографски бележник на колебањата, страстите, одушевувањата, депресиите, носталгијата, среќата; дека е ликовна арматура на уметничкото дело; најчист продукт на уметноста; базичен ликовен ракопис на уметникот...

За Илија Пенушлiskи, по десет години сликарско и цртачко искуство, цртежот е самурајска техника која ја тера на страшна дисциплина не само раката, туку и мислата.

— Перцето е како скалпел, со него не смее да се погреши — вели тој. Тушот како техника за мене е привлечен зашто поставува задачи кои со никој друга не можат да се решат. Има толку работи што се случуваат во прното. На пример светлоста која, ако ја нема, нема ни да постои сознанието за него. Се разбира, техниката се избира според темата. А мојата тема се пределите. Работите ја навидум таа една па иста работа, се обидувам да дадам нешто на полето на решавањето на сликарскиот проблем, да ја надминам прикаската и од еден во друг цртеж да одам сè натаму.

Глигор Чемерски тоа во каталогот кон изложбата на Пенушлiskи уште поубаво ќе го објасни: „Малку туш, малку сепија, поретко капка разблажена боја, понекоја гребнатина по кожата на хартијата, одново тенкиот врв на перцето, ете го сиот скржак попис на средствата што (Пенушлiski) допуштил да влезат во оваа навистина скржава дисциплина. Темнините и светлините на самиот свет треба да се родат во малите шишенца заматена течност по кои раката тетрави како слепец... Под сите кожи на хартијата, знаеме, постојат толку скришни мушки на природата што се само на уметникот, што само кртот во уметниковото перце ќе ги истера на видело“ (С. Г.).

И. М. 18. II. 1980
М. М.